

ประสบการณ์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

นิภา พงศ์วิรัตน์

R6012

พบหลวงพ่อก่อน

ในราวปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้าพเจ้าได้รับเชิญเป็นวิทยากรลูกเสือชาวบ้าน ค่ายวัดอัมพวัน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี ก็ได้มีโอกาสมากราบหลวงพ่อก่อนวัดอัมพวัน โดยคลานตามหลังผู้อำนวยการค่ายไป เมื่อกราบแล้วก็ถอยออกมาอยู่ห่าง ๆ ได้ยินเสียงหลวงพ่อกถามผู้อำนวยการค่ายว่านั่นใคร เสียงเหมือนจะแนะนำข้าพเจ้าจึงพนมมือขึ้นรับโดยอัตโนมัติ ก็ได้ยินหลวงพ่อกพูดถึงลักษณะนิสัยการทำงานของข้าพเจ้าเหมือนกับว่ารู้จักกันมานานนับปี ด้วยความที่ไม่เคยเข้าวัด ไม่รู้มารยาทต่อพระ ประกอบกับนิสัยขวานผ่าซาก ข้าพเจ้าจึงถามไปว่า “หลวงพ่อกูรู้ได้ยังไง ใครมาเล่าให้ฟัง” หลวงพ่อกหัวเราะหึหึ ตอบว่า “ฉันรู้อย่างไรไม่ได้...ใคร ๆ ก็รู้อย่างไรถ้าฝึก” ข้าพเจ้าก็เลยถามท่านว่า “ฝึกยังไง” ท่านตอบว่า “อยากรู้อะไรก็มาฝึกเอาเองสิ” นับว่าการทำทนายของหลวงพ่อกได้ผล เพราะในเวลาต่อมาท่านก็ได้ลูกศิษย์ที่ดีที่สุดในโลก (ท่านว่า) ไว้เป็นศิษย์จนปัจจุบันนี้

ถูกปราบพยศ

วัดอัมพวันสมัยนั้น (ปี ๒๕๒๑-๒๕๒๒) ยังเป็นป่าไม้เป็นส่วนมาก มีกฏปฏิบัติธรรมเป็นเรือนไม้ทรงไทยหลังเล็ก ๆ อยู่เพียงไม่กี่หลัง คนฝึกกรรมฐานรุ่นเก่าที่พอจำได้มี แม่ใหญ่ และ คุณนายโสภกา ความที่ไม่รู้มารยาทการปฏิบัติธรรม อยากดู อยากรู้ว่าเขาฝึกกันอย่างไร ข้าพเจ้าถึงกับมารบกวนแม่ใหญ่ขณะปฏิบัติว่าขอดูการฝึกหน่อย ไม่คิดว่ากรรมหนักที่รบกวนการปฏิบัติในครั้งนั้นจะส่งผลมาให้กับตัวเองต้องถูกรบกวนอย่างหนักในเวลาต่อมา ปัจจุบันนี้เข็ดแล้ว ถ้ารู้ว่าใครกำลังทำกรรมฐาน ข้าพเจ้าต้องกำหนดจิตคารวะ แล้วรีบหนีไปไกล ๆ ไม่รบกวนเด็ดขาด หลาบจำจริง ๆ จากคำทำทนายของหลวงพ่อกซึ่งเป็นกุศโลบายชักนำคนดีให้เข้ามาถือศีลปฏิบัติธรรม เป็นเหตุให้ข้าพเจ้าต้องจัดเสื่อผ้ามาวัดขอเข้าฝึกกรรมฐาน เพื่อเรียนรู้

หลวงพ่อกทักว่า “มาแล้วเพราะ ดีแล้วให้ไปอยู่กุฏิกรรมฐานคนเดียว ห้ามพูดกับใคร ให้แม่ครัวส่งปิ่นโตให้ ขาดเหลือให้มาบอกหลวงพ่อก” จากนั้นท่านก็สอบกรรมฐานให้ว่าให้ทุกอริยาบถ

เป็นกรรมฐาน กำหนดการเคลื่อนไหวอย่างมีสติ ให้เก็บอารมณ์ สรรวมหู จมูก ลิ้น กาย ใจ ลูก
นั่ง ยืน เดิน นอน อาบน้ำ กินข้าว หยิบ จับ เหลี้ยวซ้าย แลขวา นั่งสั่วมก็ต้องมีสติหมด ไม่ให้
สนใจเรื่องอื่น ให้ตั้งใจปฏิบัติทั้งนั่งสมาธิและเดินจงกรม

เหมือนจับม้าพยศมาขังกรง ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัด วุ่นวาย อยู่ตามลำพัง อยากรู้อยากเห็น
พ่อ อยากรู้อยากเห็นท่านเทศน์สนุก ๆ มากกว่า คอยฟังเสียงว่า เมื่อไรสมประสงค์จะมาเรียกว่าหลวง
พ่อจะสอบอารมณ์ให้ หงุดหงิดใจเป็นกำลัง เมื่อหลวงพ่อบอกสอบอารมณ์ก็มักจะสั่งมาด้วยว่าให้
เดินจงกรมไป แดดก็ร้อนจัด เดินจงกรมบนพื้นปูนที่ตากแดด มันสุดทนจริง ๆ ท่านยังมาสั่งด้วย
ว่าให้เดินช้าที่สุด ถ้ามาถึงแล้วให้นั่งเก็บอารมณ์คอย ห้ามพูด ข้าพเจ้ารู้สึกอยากกลับบ้านจริง ๆ
แต่อยากจะ “รู้เอง” ก็เลยต้องอดทนดูว่าฝึกกรรมฐานแล้วจะได้อะไรบ้าง ผลการสอบอารมณ์ก็
มักจะได้รับคำตอบว่า...ใช้ไม่ได้...ไม่ได้เรื่อง...เพิ่มเวลาอีก...พูดนอกเรื่องแปลว่ายังใช้ไม่ได้...ให้
นั่งสมาธิก็ฟุ้งซ่าน เดินจงกรมก็ผิด ๆ ถูก ๆ

เมื่อฝึกต่อมาอีกไม่นาน ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเวทนาหนักมากขึ้นทุกที ปวดหัว ตัวร้อน ท้อแท้
หมดกำลังใจ ดูเหมือนหลวงพ่อบอกจะรู้อาการลูกศิษย์ เรียกไปสอบอารมณ์ใหม่ ข้าพเจ้าเรียนท่านว่า
ปวดมาก ทนเวทนาไม่ไหว ท่านกลับบอกว่า ดีแล้ว ดีแล้ว ครูใหญ่มาแล้ว เวลาปวดนั้น ฟุ้งซ่าน
ไหม ข้าพเจ้าตอบท่านว่า ไม่...ท่านว่า นาน...ครูใหญ่มา นักเรียนก็ไม่ชน จึงจับใจความได้ว่า
การไม่ฟุ้งซ่านเป็นเรื่องดี ก็ถ้าอย่างนั้นครูใหญ่ (เวทนา) มาหรือไม่มา นักเรียน (จิต) ไม่ชน
(ฟุ้งซ่าน) ก็ได้ นี่ คราวนี้ได้ทางไปปฏิบัติ ก็เลยได้สมาธิเป็นครั้งแรก ชุ่มฉ่ำใจจริง ๆ ก็ดีใจว่า เรา
เข้าใจบ้างแล้วละ เลิกคิดกลับบ้าน เลิกสนใจทุกสิ่งหมด ทุ่มเทศวิตจิตใจให้กับการปฏิบัติเพียง
อย่างเดียว จากนั้นเป็นต้นมาข้าพเจ้าก็ยึดถือกรรมฐานเป็นธงชัยของชีวิตที่ให้เป็นประจำเสมอ
มาจนถึงปัจจุบัน

ร้อนเร่แสวงหา

หลังจากพบทางปฏิบัติแล้ว ข้าพเจ้าก็คิดว่าเราจะเดินทางธรรมโดยแท้แล้ว สมควรจะ
หาทางลัด ทางปฏิบัติที่เร็วที่สุด สำนักปฏิบัติธรรมก็มีมากมาย หลวงปู่หลวงพ่อก็มีหลายองค์
สมควรจะไปกราบไหว้ฝากตัวเป็นศิษย์เพื่อเรียนกรรมฐานกับท่านทั้งหลายนั้น จากนั้นข้าพเจ้า
ก็เริ่มเดินทางไปวัดเขาสุกิม จ.จันทบุรี จากนั้นก็ไปสำนักปฏิบัติธรรมที่ อ.โป่งน้ำร้อน เดินทาง
โดยอาศัยเกวียนของชาวบ้านโป่งน้ำร้อนเข้าไป ขอข้าวเขากันและพักค้างคืนด้วย ๑ คืน รุ่งขึ้น
จึงเดินทางถึงสำนักปฏิบัติ ได้ยินเสียงปี่ใหญ่เขมรชายแดนที่ยิ่งสู้กันอยู่ ปฏิบัติธรรมได้ระยะ
หนึ่ง ก็กลับมาฝึกต่อที่วัดอัมพวัน

จากนั้นก็เดินทางไปวัดถ้ำผาปู่ จ.เลย ผากตัวเป็นศิษย์หลวงปู่คำดี ปภาโส และทดลองทำกรรมฐานในป่า ขณะนั้นอ่านหนังสือมาก อ่านเรื่องพระป่า ก็เลยคิดอยากจะเป็นชีป่าดูบ้าง ข้าพเจ้าขออนุญาตแม่ชีผู้ดูแลแล้วขอรับประทานอาหารมื้อเดียวแบบรวม คือมีอะไรก็ใส่รวมกันมาทั้งคาวหวาน ข้าพเจ้าเรียนแม่ชีด้วยว่าหากมิตรสหายของข้าพเจ้ามาหา ขอให้ตอบว่าห้ามเยี่ยม เพราะไม่อยากจะด้วยเวลาทำกรรมฐาน เวลาต่อมาญาติสนิทมิตรสหายพอรู้ว่ามาอยู่วัดก็มาเยี่ยมจริง แม่ชีตอบว่า “อาจารย์เธอมักสงบ ไม่ควรไปรบกวนเธอ” เขาก็ไม่ละความพยายามไปดักรอพบที่ศาลาบำเพ็ญกุศล ข้าพเจ้าเห็นเขาเดินตรงมาจะทักข้าพเจ้าก็หลับตานิ่งเสียเลย เขาก็ชะงัก ข้าพเจ้าใช้หลักเก็บอารมณ์ ไม่พูด ไม่สนใจ ไม่มอง เดินผ่านเขาไปด้วยอาการอันสงบ

การทำกรรมฐานที่วัดถ้ำผาปู่ จ.เลย นี่สงบมาก เรือนพักแยกไปอยู่ในป่าที่เป็นป่าจริง ๆ มีเห็ดดอกโตสีขาวขึ้นในบริเวณนั้นด้วย ข้าพเจ้าตื่นนอนตอนเช้ามีดก็เปิดไฟแล้วเดินจงกรมข้างบ้านพัก แจ้งแล้วก็ไปถวายภัตตาหารเช้าแต่หลวงปู่กับแม่ชี ฟังธรรมของหลวงปู่ซึ่งเป็นธรรมะที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับการปฏิบัติธรรมเป็นส่วนมาก ข้าพเจ้าคิดว่าการทำกรรมฐานในป่าคงจะเป็นเรื่องง่าย เพราะว่าป่าเป็นที่สงบร่มรื่นสมควรแก่การปฏิบัติธรรม ข้าพเจ้ามองหาสถานที่สมควรแห่งหนึ่งได้ต้นไม้ หาดเศษไม้มาวาง นำใบทองซึ่งโตกว่าใบไม้อื่นซึ่งหล่นระเกะระกะอยู่มารองนั่ง แล้วกำหนดจิตสู่สมาธิ เพียงไม่กี่นาทีต่อมา ก็เกิดเหตุที่ไม่คาดคิด คือ ฝูงยุงรบกวนตัวใหญ่น้อยมากมาย มารุมตอมกัดข้าพเจ้าจนแสบคันไปหมด ครั้นจะลุกหนีก็จะเสียดังจะที่ตั้งไว้ ในที่สุดก็ตัดสินใจกำหนดจิตวางปล่อยให้กินตามสบาย คิดว่าให้เป็นทาน จิตก็หมดกังวลจับลมหายใจเข้าสมาธิไปจนครบเวลาตามที่กำหนด

บัดนี้ข้าพเจ้าได้รู้แล้วว่าความเป็นพระป่านั้นไม่ใช่เรื่องง่ายเลย ถ้าไม่มีความรู้เรื่องป่าอยู่บ้าง การปฏิบัติธรรมในป่าก็เป็นเรื่องลำบาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับสตรี ถ้าขาดผู้ปกป้องดูแล เช่น แม่ชีหรือโยมวัด การปฏิบัติธรรมก็จะขาดเสียซึ่งสัปปายะ ๑๕ วันในถ้ำผาปู่ จ.เลย ทำให้ข้าพเจ้าเรียนรู้เรื่องการต่อสู้กับความลำบากภายนอกและความลำบากภายใน (จิต) มีใช้น้อย ซึ่งก็นับว่าเป็นประโยชน์มากสำหรับฝึกเยาวชนปฏิบัติธรรมในเวลาต่อมา

เรื่องของเสือ

ประมาณปี ๒๕๒๓ ข้าพเจ้าได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรอบรม ทสพช. และทหารอาสา ในเขตพื้นที่สีชมพู บริเวณอำเภอด่านช้าง ข้าพเจ้าขอสัญญาแลกเปลี่ยนในการทำงานว่าต้องพาไปกราบหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ที่วัดหินหมากเป้ง อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย และในครั้งนั้น

ข้าพเจ้าก็ได้มีโอกาสสนทนาธรรมกับหลวงปู่ ซึ่งพอสรุปในใจความสำคัญได้ดังต่อไปนี้ ข้าพเจ้ากราบเรียนต่อหลวงปู่ว่า ข้าพเจ้าสนใจการปฏิบัติธรรมและได้ปฏิบัติอยู่เสมอ หลวงปู่ตอบว่า “ดี..ดีแล้ว..ทำต่อไปนะ” ข้าพเจ้าถามหลวงปู่ว่า “เมื่อหลวงปู่เดินธุดงค์ในป่า หากพบเสือเข้า หลวงปู่จะอย่างไร” หลวงปู่ตอบว่า “แม่เมตตาให้เสือสิ” ข้าพเจ้าถามต่อไปว่า “หลวงปู่ไม่กลัวเสือหรือ” ท่านยิ้มด้วยเมตตาแล้วตอบว่า “คนไม่กลัวตาย จะกลัวเสือทำไม” ข้าพเจ้าก็คิดว่า อ้อ! คนกลัวตายนั่นเอง แต่ยังมีข้อขัดแย้งในใจอยู่จึงกราบเรียนต่อไปว่า “ดิฉันไม่กลัวตาย จะให้ตายเดี๋ยวนี้ก็ได้ แต่ทำไมดิฉันกลัวเสือ” คราวนี้ท่านหัวเราะในลำคอ คงจะเข้าใจคำถามของข้าพเจ้ากระมัง ท่านตอบว่า “ก็เรายังกลัวตายอยู่นะสิ..ความกลัวตายมันอยู่ลึก กลับไปทำต่อมาก ๆ นะ แล้วจะรู้อเอง เรานะเป็นคนมีปัญญาดี ทำไปเรื่อย ๆ นะ อย่าท้อ” ความชุ่มชื่นใจที่ได้จากการสนทนาธรรมในครั้งนั้น ทำให้ข้าพเจ้ามีกำลังใจปฏิบัติธรรมขึ้นอีกมาก

จากนั้นข้าพเจ้าก็ร่อนเร่ไปปฏิบัติธรรมตามสำนักต่าง ๆ ที่มีภูเขามีสถา บางแห่งอยู่เป็นเดือนก็มี บางแห่งซักชวนให้ข้าพเจ้าบวชเสียที่สำนักนั้น ๆ เลย การท่องเที่ยวปฏิบัติธรรมของข้าพเจ้านี้ ทำให้ข้าพเจ้าได้ความรู้เพิ่มขึ้นอีกว่า แต่ละสำนักปฏิบัติ มีธรรมเนียมและวิธีการปฏิบัติที่แตกต่างกันไปตามคำสอนของเจ้าสำนัก หากเจ้าสำนักประสบผลจากการปฏิบัติในแนวทางใดก็จะอบรมสั่งสอนสาธุศิษย์ในแนวทางนั้น ข้าพเจ้าในฐานะผู้ศึกษาก็พยายามฝึกปฏิบัติตามแนวคำสอนจากทุกสำนักด้วยความเคารพในฐานะของศิษย์ที่ดี แม้ว่าบางเรื่องไม่ตรงกับจริตนิสัยของข้าพเจ้า ก็ยินดีน้อมรับมาปฏิบัติโดยดุษฎี เพราะคิดว่าข้าพเจ้าเองก็เป็นครูมีลูกศิษย์มากมาย เด็กหลายพันคนที่จะเรียนรู้จากข้าพเจ้า และเด็กเหล่านั้นก็มีจริตนิสัยต่างกัน ข้าพเจ้าจึงต้องฝึกทุกเรื่อง รู้ทุกอย่าง เพื่อจะได้สั่งสอนอบรมศิษย์ได้ตรงกับจริตนิสัยของศิษย์แต่ละคน เพื่อให้ศิษย์ของข้าพเจ้าได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและถ้าศิษย์มีปัญหา ข้าพเจ้าเป็นครูควรจะช่วยศิษย์ได้ ในเรื่องการปฏิบัติเป็นส่วนตัวนั้น ข้าพเจ้าก็มีสิทธิในการตัดสินใจเลือกปฏิบัติเฉพาะแนวทางที่ตรงกับจริตนิสัยของข้าพเจ้าเอง

บัดนี้การร่อนเร่แสวงหาเพื่อศึกษาการปฏิบัติธรรมในโลกมนุษย์ของข้าพเจ้ายุติลงแล้ว เพราะข้าพเจ้ารู้แล้วว่าทางลัดที่ข้าพเจ้าต้องการอยู่ที่ตัวของข้าพเจ้าเอง และที่สัปปายะของข้าพเจ้าก็อยู่ที่วัดอัมพวัน

เรื่องของท่านไม้

วันหนึ่งข้าพเจ้าได้ยืนหลวงพ่อดอกรั้ววัดอัมพวันพูดเรื่องต้นไม้บอกเหตุได้ ข้าพเจ้านึกแปลกใจว่าจะบอกได้อย่างไร เมื่อได้ยืนนักปฏิบัติธรรมพูดว่าต้นไม้สื่อสารกับคนได้ ยิ่งสนทนาให้ใจนึก คิดว่าไม่น่าเป็นไปได้ เพราะข้าพเจ้ายังไม่เคยได้รับประสบการณ์เช่นนี้มาก่อน วันหนึ่งข้าพเจ้าเดินจงกรมอยู่ในสวนพุทธประวัติ ข้างหลวงพ่อดอกในบริเวณวัดอัมพวัน เห็นดอกเข็มแดงชูช่อสวยงามเหลือเกิน ก็หยุดชั่วขณะ กำหนดจิตทักทายต้นไม้ว่า “แม่สุดสวย วันนี้งามจริงนะ” ช่อดอกเข็มพร้อมทั้งใบก็ไหวระริกแล้วก็หยุด ข้าพเจ้าคิดว่าลมพัด ขณะนั้นก็ไม่มีลม ข้าพเจ้าจึงลองทักดูใหม่ “สวยจริงนะ ถ้าบูชาพระจะเป็นมหากุศล” ทั้งช่อและใบไหวระริกอีกครั้งแล้วก็หยุดอีกทั้งที่ไม่มีลม ข้าพเจ้าสังเกตดูว่าเมื่อลมมาอาการไหวจะเหมือนกันหรือไม่ ก็พบว่าการไหวไปตามแรงลมกับการไหวระริกรับคำทักทายนั้น มีอาการต่างกัน เมื่อแน่ใจแล้ว ข้าพเจ้าก็ทดลองกับต้นมะกรูด ต้นมะละกอ ก็พบว่ามีผลเหมือนกัน จะต่างกันก็ตรงที่ จะไหวรับเมื่อผู้ทักมีสมาธิหรือมีจิตใจเยือกเย็นก่อนเสมอ มิฉะนั้นจะไม่ได้เห็นอาการตอบรับ เพราะจิตที่เยือกเย็นใคร ๆ ก็ชอบ

เรื่องของต้นไม้บอกเหตุ เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ข้าพเจ้าประสบมาด้วยตนเอง วันนั้นข้าพเจ้านั่งกรรมฐานได้ระยะหนึ่งแล้ว ก็คิดจะเดินจงกรมหน้ากุฏิ ตรงข้างทางเดินมีต้นมะลิ ต้นมะละกอ ต้นกระดุมทอง ต้นมะนาว ต้นไม้เหล่านี้ข้าพเจ้าก็เคยทักทายอยู่เสมอ แต่วันนี้แปลกมาก การทักทายไม่ได้รับการตอบสนอง ทุกต้นมีอาการแข็งทื่อ เหมือนต้นไม้พลาสติก วันนี้เป็นอะไรหนอ ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าเพราะอะไร เมื่อเลิกสนใจต้นไม้ ก็กลับมาตั้งใจเดินจงกรมแทน วันนี้ตั้งใจว่าจะเดินสัก ๒ ชั่วโมง ข้าพเจ้าหยุดหนึ่ง พนมมือตั้งสัจจะอธิษฐานต่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ขออนุญาตเดินจงกรมสัก ๒ ชั่วโมง แล้วแผ่เมตตาต่อสรรพสัตว์ อย่างมารบกวในทางเดิน ขอให้หลีกไปก่อน หากเดินจงกรมครบวาระแล้วจะอุทิศส่วนกุศลไปให้ อธิษฐานเสร็จแล้ว ก็รีบเดินจงกรม ชั่วโมงไม่นานนัก ก็เกิดลมพายุฝนฟ้าคะนอง ฝูงมดแดงไฟที่พื้นดินขึ้นมาบนทางเดินจงกรมเต็มไปหมด จนข้าพเจ้าต้องอธิษฐานจิตขอหยุดพักในวันนั้น ข้าพเจ้านึกเฉลียวใจว่า ต้นไม้อาจจะสัมผัสที่ละเอียดอ่อนกว่าข้าพเจ้า ที่สามารถรับรู้ความกดดันของอากาศที่เปลี่ยนไปจากปกติและกำลังจะมีพายุฝน จึงมีอาการผิดปกติให้เห็น แต่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจ

หนุ่มๆ

อันว่าธรรมชาติของคนดี ไม่ค่อยจะเชื่ออะไรง่าย ๆ ใครทำอะไรย่อมจะหาเรื่องมาค้านมาจับผิดได้เรื่อยไป ไม่รู้จักจบสิ้น ข้าพเจ้าก็เช่นกัน เห็นคนหนุ่มๆ มาวัดก็ตั้งท่าค้านในใจว่า สีน้าไม่เกี่ยวกับจิต ถ้าจิตสะอาด สว่าง สงบ ใส่เสื้อผ้าสีอะไรก็เหมือนกัน จิตที่สูงขึ้นเป็นจิตที่ไม่เกี่ยวกับเสื้อผ้า คิดดังนั้นแล้ว ก็ใส่สีตามใจฉันมาเข้ากรรมฐานวัดอัมพวัน ระยะแรกก็ใส่สีดำ

แดง เขียว เหลือง ลายตามใจชอบ ในช่วงนั้นนักปฏิบัติธรรมไม่มากเหมือนทุกวันนี้ ถ้ามี ๖-๗ คน ก็นับว่ามากแล้ว บางคนมาบวชแก้บนไม่ได้มาทำกรรมฐาน คนเหล่านี้มักใส่สีขาวกัน มีข้าพเจ้าหัวดีใส่ผ้าสีผ้าลาย เพียงคนเดียว

ในเวลาต่อมาก็เกิดเหตุ คือระยะแรกที่มาฝึกกรรมฐาน หลวงพ่อสั่งให้เก็บตัว นั่งสมาธิ เติงกรรม แต่ในกุฏิ ส่งปิ่นโตให้ทานอาหารในกุฏิอีก เรียกว่า ให้อยู่แต่ในกุฏิเท่านั้น นานเข้า ข้าพเจ้าก็ขออนุญาตออกมาเดินจงกรมหน้ากุฏิ โดยเก็บอารมณ์ไม่มองใคร ไม่พูดกับใคร กับญาติสนิทมิตรสหายก็ไม่ทักทายปราศรัยเพราะเกรงว่าหากอ้าปากพูดแล้วอารมณ์กรรมฐานที่อุตสาหะเก็บไว้จะรั่วหมด เหมือนตุ่มรั่วใส่น้ำเท่าไรก็ไม่เต็ม อารมณ์กรรมฐานเบาว่าน้ำรั่วง่าย เหตุนี้หลวงพ่อก็ห้ามพูด เมื่อพบคนก็หลับตาเรียกว่าปิดอายตนะหมดเพื่อเก็บอารมณ์ การใส่ผ้าสีต่าง ๆ อยู่ในกุฏิ ไม่มีปัญหาอะไร เมื่อออกมาเดินจงกรมภายนอกก็เกิดผลทันที ผูกไถ่ตกใจวิ่งหนี สุนัขในวัดหลายตัวมายืนเห่ากันเกรียวกราว กว่าจะยอมหยุดเห่าก็เป็นเวลานาน ทำความรำคาญให้คนในวัดมาก ปกติสัตว์ที่มาอาศัยอยู่ในวัดก็เคยชินกับพระและแม่ชี เมื่อมีคนนุ่งห่มสีแปลกไปก็มีปฏิกิริยาโต้ตอบทันที ความดีอันของข้าพเจ้าเรื่องการนุ่งขาวห่มขาวทำความเดือดร้อนให้คนในวัดมิใช่น้อย

ในที่สุดข้าพเจ้าก็ยอมแพ้ ลองนุ่งขาวห่มขาวดูบ้าง เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในวัดไม่ให้สัตว์ใหญ่ น้อยที่อาศัยอยู่ในวัดแตกตื่น ทำความรำคาญให้กับพระและแม่ชีอีก แต่สิ่งที่ข้าพเจ้าพบคือ นอกจากเหตุผลดังกล่าวมาแล้วนั้น เวลาเดินจงกรมยังมารบกวนน้อยกว่าการนุ่งห่มสีคล้ำหรือผ้าลายสีอีก ในโอกาสต่อมา จึงทราบจากการปฏิบัติธรรมว่าสีขาวมีคุณสมบัติประจำสีมากมายและมีผลต่อจิตใจของมนุษย์และสัตว์ ก็คงเช่นเดียวกับสีอื่น ๆ ที่มีคุณสมบัติประจำสีต่าง ๆ กันไป ปรมาจารย์ผู้ชาญฉลาดได้มองเห็นแล้วว่าสีขาวมีคุณสมบัติเป็นเลิศ จึงให้ผู้ถือศีลปฏิบัติธรรมใช้เครื่องนุ่งห่มสีขาว ข้าพเจ้าจึงยอมรับสนิใจตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ระลึกชาติ

เมื่อข้าพเจ้ามาปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันนานปีมากขึ้น ซึ่งตามปกติจะปีละ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑๕ วันบ้าง ๑๒ วันบ้าง ๗ วันบ้าง ตามฤกษ์สะดวก ระยะหลังนี้มีการสร้างกุฏิกรรมฐานใหม่เป็นห้องแถว นักปฏิบัติธรรมเริ่มมากขึ้น หลวงพ่อดำริจะสร้างหอประชุมใหญ่ เพราะหลวงพ่อบอกว่านับจากนี้ไป ภัณฑิตจะเข้ามาวัดอัมพวันมาก นักปฏิบัติธรรมจะมาจากคนมีวิชาความรู้ พวกเราต้องเตรียมตัวต้อนรับคณะกองทัพธรรมนี้ให้ดี ถ้าสร้างศาลาเข้าไปจะไม่

ทหาร ต้องมีโรงอาหาร ต้องสร้างส้วม ต้องสร้างที่พักเพิ่ม หลวงพ่อเตรียมการใหญ่ ข้าพเจ้ามองไปก็เห็นมีกันอยู่ไม่กี่คน หลวงพ่อว่าจะมาเป็นร้อยเป็นพันจะเป็นไปได้อย่างไร แม่ใหญ่บอกว่า นักปฏิบัติธรรมในอดีตชาติจะมาทำกรรมฐานกัน รวมเป็นคณะใหญ่ เช่นที่มาทำกันขณะนี้ (ปี พ.ศ. ๒๕๒๓-๒๕๒๔) ก็เคยทำกรรมฐานร่วมกับแม่ใหญ่มาตั้งแต่ชาติที่ ๔ และจะมากันอีกมากมายตามหลวงพ่อ เพราะนักปฏิบัติเหล่านี้ล้วนเคยอยู่ร่วมกันกับหลวงพ่อก่อนในอดีตชาติ ได้เวลาที่จะต้องมารวมกันอีกครั้งหนึ่งแล้ว นักปฏิบัติธรรมเล่าเรื่องอดีตชาติให้ข้าพเจ้าฟังอีกหลายราย ข้าพเจ้าก็พยายามสืบสวน ดูจะเป็นจริง เช่นเคยเป็นแม่ลูกกัน เคยโกรธกัน เคยฆ่ากัน เกิดมาชาตินี้ก็ยังมีจิตผูกพันเดิมอยู่ทั้งดีและร้าย นี่ละกรรมที่หลวงพ่อเรียกว่ากฎแห่งกรรม กายดับ จิตไม่ดับ ที่อาฆาตแค้นก็จองเวรกันไป ที่รักกันก็ยังรักกันไป กรรมเวรนี้หนักแล้วจริง ๆ เพราะติดตัวกันข้ามภพข้ามชาติ จองเวรกันไม่เลิกรา ข้าพเจ้ารู้สึกน่ากลัว น่าเกลียด และเบื่อหน่ายเหลือเกิน ดังนั้นเมื่อปฏิบัติกรรมฐานทุกครั้ง จะอธิษฐานขอโอสถกรรม ขอตัดกรรมเสมอ ฟังเรื่องอดีตชาติแล้ว ข้าพเจ้าก็สงสัยว่าข้าพเจ้าจะสามารถรู้บ้างได้ไหม คิดว่าน่าจะได้ ข้าพเจ้าจึงทดลองเข้าสมาธิ ยกจิตขึ้นสู่อารมณ์พระกรรมฐานตามลำดับ แล้วกำหนดจิตถึงหลวงพ่อ อยากรู้จริงว่าทำไมจึงต้องรันท่อนัก ปกติข้าพเจ้าก็เป็นคนเคารพครูอาจารย์ เป็นศิษย์ที่ดี แต่กรรมใดหนอจึงทำให้ชอบเถียงหลวงพ่อ ท่านสอนอย่างไรก็ไม่ค่อยจะฟัง จนท่านโมโหและว่า “ดีที่สุดในโลก”

ทันใดนั้นพลันปรากฏภาพนิมิตเป็นปราสาทราชวัง ข้าพเจ้าเห็นตัวเองเป็นเด็กวัยรุ่น ชุกชน วุ่นวาย อารมณ์ร้าย ไม่เกรงกลัวใคร เห็นหลวงพ่อแต่งตัวคล้ายนักรบ ทะเลาะกับข้าพเจ้า เถียงกัน มีภาพออกรบ ข้าพเจ้าสร้างความวุ่นวายในการรบ รู้สึกสนุกเป็นกำลังคนหลายคนในวัดอัมพวันปรากฏอยู่ในภาพว่าเคยอยู่ร่วมกันในครั้งนั้นด้วย เหตุนี้เองข้าพเจ้าคิดว่าควรหมดเวรกรรมได้แล้ว จึงเอาดอกไม้รูปเทียนไปกราบหลวงพ่อ ขอขมาโทษในฐานะที่เป็นเด็กเคยล่วงเกินผู้ใหญ่ไว้มากมาย บัดนี้ขอโอสถกรรม

หลวงพ่อยิ้มแล้วว่า “ไม่ถึงสาอะไรหรอก เถียงกันมานานแล้ว” จากนั้นข้าพเจ้าก็ไม่รู้สึกอยากเถียงหลวงพ่ออีก และทำตัวเป็นศิษย์ที่ดีไม่นอกกลุ่มนอกทางอีก ข้าพเจ้าสนุกกับการนั่งดูชาตินั้น ชาตินั้น ชาตินี้ เคยผูกพันกับคนโน้นคนนี้วุ่นวายไปหมด จนฉุนใจคิดว่า วิชาระลึกชาตินี้เป็นวิชาที่ประเสริฐมีไว้ให้ผู้ที่ได้รับรู้ตัดบ่วงกรรมที่มัดตัวเองไว้กับโลกียะให้หลุดพ้นจากพันธนาการให้เห็น อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา จิตจะได้เบาและลอยสูงขึ้นไปสู่

โลกุตระได้โดยง่าย แต่หากนักปฏิบัติยังมียึดติด เข้าสู่วงเวียนแห่งกรรมกรรมเก่า แทนที่รู้แล้วจะหาวิธีแก้กรรม ตัดกรรม อโหสิกรรม กลับมาสร้างเวรกรรมเพิ่มเติม มัดตัวเองให้เดินไม่หลุดหนักขึ้น ทำให้จิตจมดิ่งลงไปอีก เรียกได้ว่ามีอาวุธเอาไว้ตัดกรรมแล้วใช้ไม่เป็น กลับกลายเป็นอาวุธประหารตัวเอง เราทำทั้งหลายเมื่อรู้แล้วจึงมักอโหสิกรรม แล้วละวางสิ่งนั้นเสีย เพราะมีวุ่นวายดูอยู่ก็ไม่รู้จบ มีแต่จะทำให้จิตตกต่ำลงไปอีก

คู่กรรม

ญาติสนิทมิตรสหายชอบถามข้าพเจ้าเรื่องเนื้อคู่ และการไม่แต่งงาน จึงคิดว่าน่าจะเขียนเรื่องนี้ขึ้น เพื่อตอบคำถามเหล่านั้น อันที่จริงเราเวียนว่ายตายเกิดกันมานาน ผูกพันกันไม่รู้จบ กรรมเก่าเวียนมาพร้อมทั้งจิตที่เกิดใหม่ ชักนำให้ตามไปใช้กรรมกันไม่จบสิ้น ดังเช่นนายตำรวจผู้หนึ่งเข้ารับบรมหัวหน้าสำนักงานระดับจังหวัด ซึ่งข้าพเจ้าเป็นวิทยากรอยู่ ท่านผู้นั้นเกิดความเมตตาข้าพเจ้า คอยให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ อยู่เนืองนิตย์ จนมีเสียงเล่าลือว่าสนิทสนมกับข้าพเจ้าผิดปกติ ข้าพเจ้าร้อนใจมาก ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ข้าพเจ้าบอกเพื่อนที่อยู่บ้านเดียวกันว่ารู้สึกเหมือนนายตำรวจผู้นี้เป็นพี่ชายและเป็นพี่ชายที่หายสาบสูญไปนาน เพิ่งจะมาพบกัน จึงรู้สึกดีใจเหมือนเด็ก ๆ ที่อยากวิ่งซุกซนไปรอบ ๆ ตัว บุคคลผู้นี้ไม่เคยคิดเป็นอย่างอื่นเลย และนายตำรวจผู้นี้ก็ดูจะเมตตาจริง ๆ ไม่มีอะไรที่ผิดปกติเลย แต่ธรรมดาชายหญิงสนิทสนมกันแม้ด้วยความเมตตา ก็เกิดข่าวลือขึ้นได้ตามกิเลสของคนลือ มิใช่กิเลสของคนที่ดีเป็นข่าว เมื่อมีโอกาสปฏิบัติธรรม ข้าพเจ้ายกจิตขึ้นสู่อารมณีสมาธิตามลำดับเช่นที่เคยปฏิบัติมาแล้วกำหนดจิตถึงนายตำรวจผู้นั้น จากนิมิตนั้น ข้าพเจ้าเห็นเขาเลี้ยงดูน้องหญิงเล็ก ๆ คนหนึ่งคือตัวข้าพเจ้าเอง ต่อมาเขามีครอบครัวและทิ้งข้าพเจ้าไว้ตามลำพังคนเดียว ข้าพเจ้าต้องไปอาศัยอยู่กับพระที่วัด ช่วยกวาดอุโบสถ ช่วยพระตักน้ำ เก็บฟืน ข้าพเจ้าคอยหาพี่ชาย แต่เขาไม่กลับมาอีกเลย ข้าพเจ้าจึงถือศีลปฏิบัติธรรมอยู่ในวัดนั้น เป็นเช่นนี้เองเขาจึงเมตตาข้าพเจ้า และข้าพเจ้าก็รู้สึกดีใจเมื่อเขามา เมื่อรู้กรรมต้องรับแก้กรรมนั้น ข้าพเจ้าจึงไปไหว้เขาแล้วเรียกว่าพี่ใหญ่ บัดนี้หมดกรรมแล้ว น้องเล็กของลาก่อน ความเป็นพี่น้องจบสิ้นแล้ว ความเป็นจริงคือต่างคนต่างเดินตามทางของตน ข้าพเจ้าไม่ได้เล่าเรื่องนี้ให้ใครฟัง นอกจากเคยบอกหลวงพ่อบุญหนึ่ง ที่นำมาเขียนเล่าให้ท่านทั้งหลายทราบในครั้งนี้ มีเจตนาเพื่อจะให้ท่านทั้งหลายพิจารณาความผูกพันทางจิตนั้น แม้พี่น้องผูกพันกันข้ามภพข้ามชาติได้ ถ้าสามีภรรยาเล่าจะเป็นอย่างไรขอให้พิจารณาต่อไป

คุณกรรมของข้าพเจ้าในชาติต้นเป็นชายผิวขาว ร่างสูงใหญ่ ใจดี มีลูกชายหญิง ตัวข้าพเจ้าเองเป็นภรรยาที่ชอบช่วยเหลือชาวบ้าน ช่วยบ้านโน้น ช่วยบ้านนี้ ช่วยงานวัดโน้น ช่วยงานวัดนี้ ใครทำอะไรที่ไหนช่วยเขาไปหมด ทั้งพ่อบ้านให้หากินเลี้ยงลูก ดูแลบ้านเรือนตามลำพัง แม่บ้านก็รับแต่ค้ายกยอปอปั้นของชาวบ้าน จนพ่อบ้านอึดอัด เดือนร้อน ร่ำคาญว่ามีแม่บ้านที่ไม่เอาใจใส่เรือนตน ดีแต่ทำงานให้ผู้อื่น ไม่เอาใจใส่ดูแลสามีและลูก ความซอกซำของสามีครั้งนั้น เขาอธิษฐานจิตว่าเกิดชาติใดภพใด ขออย่าได้ครองคู่กับหญิงผู้นี้อีกเลย แแรงอธิษฐานของเขาในชาตินั้นมีผลมาถึงชาติปัจจุบัน เมื่อเรามาชพบกันในชาตินี้ เหมือนมีไฟฟ้าดึงดูดให้สนใจกันและกันทันที เราสนิทสนมกันอย่างรวดเร็ว อยู่มาวันหนึ่งเขาบอกข้าพเจ้าว่า เขาอธิษฐานไว้ว่าจะไม่แต่งงาน เขารู้สึกว่าเขาเข็ดผู้หญิงไม่ชอบผู้หญิงเลย ข้าพเจ้าอยากตะโกนบอกเขาว่า “ฉันเป็นคนดีแล้ว ฉันจะดูแลสามีและลูก ฉันจะเป็นแม่บ้านที่ดี ฉันจะไม่ทอดทิ้งครอบครัวอีกแล้ว” แต่มันสายเกินไป ต้องตัดกรรม ต่างคนต่างไป ข้าพเจ้ายังมีคุณกรรมอยู่อีกในหลายภพหลายชาติ แต่ไม่ใช่คนเดียวอีกเลย แสดงว่าคุณครองเปลี่ยนกันไปได้ตามกรรมที่จะผูกพันกันทุกชาติอย่างที่เขาสอบอธิษฐานกันนั้น คงจะต้องทำความดีให้เสมอกันไว้ หากผู้ใดดีกว่า ผู้ที่ดีน้อยกว่าจะตามไม่ทัน ก็ขาดกันไป อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ปรากฏชัดจริง ๆ